

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2020. gada 4. jūnijā *

Apelācija – Valsts atbalsts – Iespējamais atbalsts – Lēmums sākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru – Rikojums pārtraukt attiecīgos pasākumus – Rikojuma tiesiskuma nosacījumi

Lietā C-456/18 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2018. gada 12. jūlijā iesniedza

Ungārija, ko pārstāv *M. Z. Fehér* un *G. Koós*, pārstāvji,

prasītāja,

ko atbalsta

Polijas Republika, ko pārstāv *B. Majczyna* un *M. Rzotkiewicz*, kā arī *A. Kramarczyk*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies apelācijā,

otra lietas dalībiece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *L. Flynn*, *P.-J. Loewenthal* un *V. Bottka*, kā arī *K. Talabér-Ritz*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), Tiesas priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], kas pilda pirmās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] un K. Toadere [*C. Toader*],

ģenerālvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre: R. Šereša [*R. Şereş*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 26. septembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2020. gada 16. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – ungāru.

Spriedums

- 1 Ar apelācijas sūdzību Ungārija prasa atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2018. gada 25. aprīļa spriedumu Ungārija/Komisija (T-554/15 un T-555/15, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2018:220), ar kuru pēdējā minētā noraidīja Ungārijas prasības atcelt, pirmkārt, Komisijas Lēmumu C(2015) 4805 *final* (2015. gada 15. jūlijs) par valsts atbalstu SA.41187 (2015/NN) – Ungārija – Veselības iemaksas no tabakas rūpniecības uzņēmumiem (OV 2015, C 277, 24. lpp.) un, otrkārt, Komisijas Lēmumu C(2015) 4808 *final* (2015. gada 15. jūlijs) par valsts atbalstu SA.40018 (2015/C) (ex 2014/NN) – Ungārijas pārtikas ķēdes inspekciju nodevas 2014. gada grozījumi (OV 2015, C 277, 12. lpp.) (turpmāk tekstā – “apstrīdētie lēmumi”), ciktāl ar tiem tika noteikts pārtraukt progresīvās nodokļu likmes piemērošanu attiecīgi veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem un pārtikas ķēdes inspekciju nodevām, kādas izriet no 2014. gada Likuma Nr. XCIV par veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem un 2014. gada grozījumiem 2008. gada Likumā Nr. XLVI par pārtikas ķēdi un tās oficiālo uzraudzību.

Atbilstošās tiesību normas

- 2 Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108.] panta piemērošanai (OV 1999, L 83, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes Regulu (ES) Nr. 734/2013 (2013. gada 22. jūlijs) (OV 2013, L 204, 15. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 659/1999”), 12. apsvērumā ir noteikts:

“tā kā nelikumīga atbalsta gadījumos Komisijai vajadzētu būt tiesīgai saņemt visu vajadzīgo informāciju, kas ļautu tai pieņemt lēmumu un vajadzības gadījumā tūlīt atjaunot netraucētu konkurenci; tā kā tādēļ Komisijai ir jāspēj pieņemt pagaidu pasākumus, kas adresēti attiecīgai dalībvalstij; tā kā pagaidu pasākumi var būt rīkojumi sniegt informāciju, atbalsta pārtraukšanas un atgūšanas rīkojums; tā kā Komisijai gadījumā, ja netiek izpildīts rīkojums sniegt informāciju, vajadzētu būt tiesīgai lemt, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, kā arī gadījumā, ja netiek izpildīti atbalsta pārtraukšanas un atgūšanas rīkojumi, saskaņā ar [LESD 108. panta 2. punkta otro daļu] sniegt attiecīgo lietu izskatīšanai tieši Tiesā”.

- 3 Šīs regulas 3. pantā “Pārtraukšanas klauzula” ir paredzēts:

“Atbalstu, par kuru ir jāpaziņo saskaņā ar 2. panta 1. punktu, neievieš, kamēr Komisija nav pieņēmusi lēmumu, kas atļauj šādu atbalstu, vai kamēr nav uzskatāms, ka šāds lēmums pieņemts.”

- 4 Atbilstoši minētās regulas 4. pantam “Paziņojuma iepriekšēja izskatīšana un Komisijas lēmumi”:

“1. Komisija izskata paziņojumu, tiklīdz tas ir saņemts. Neskarot 8. pantu, Komisija pieņem lēmumu saskaņā ar šā panta 2., 3. vai 4. punktu.

2. Ja Komisija pēc iepriekšējas izskatīšanas konstatē, ka paziņotais pasākums nav atbalsts, tā nostiprina minēto konstatējumu ar lēmumu.

3. Ja Komisija pēc iepriekšējas izskatīšanas konstatē, ka nav šaubu par to, ka paziņotais pasākums, ciktāl uz to attiecas [LESD 107. panta 1. punkts], ir saderīgs ar [iekšējo] tirgu, tā nolemj, ka pasākums ir saderīgs ar [iekšējo] tirgu (turpmāk – “lēmums necelt iebildumus”). Lēmumā norāda, kuru no Līgumā paredzētajiem izņēmumiem piemēro.

4. Ja Komisija pēc iepriekšējas izskatīšanas konstatē, ka ir neskaidrības par to, vai paziņotais pasākums ir saderīgs ar [iekšējo] tirgu, tā nolemj sākt procedūras saskaņā ar [LESD 108. panta 2. punktu] (turpmāk – “lēmums sākt formālu izmeklēšanas procedūru”).

[..]”

- 5 Regulas Nr. 659/1999 III nodaļa “Procedūra attiecībā uz nelikumīgu atbalstu” ietver šīs regulas 10.–14. pantu. Šīs regulas 10. pantā ir paredzēts:

“1. Neskarot 20. pantu, Komisija pēc savas iniciatīvas var izskatīt no jebkura avota iegūtu informāciju par iespējami nelikumīgu valsts atbalstu.

[..]

2. Vajadzības gadījumā Komisija lūdz informāciju attiecīgajai dalībvalstij. [..]”

- 6 Minētās regulas 11. pantā “Rīkojums pārtraukt vai pagaidām atgūt atbalstu” ir noteikts:

“1. Pēc tam, kad attiecīgai dalībvalstij dota iespēja iesniegt savas piezīmes, Komisija var pieņemt lēmumu, kas prasa dalībvalstij pārtraukt jebkādu nelikumīgu atbalstu, līdz Komisija pieņem lēmumu par attiecīgā atbalsta saderību ar [iekšējo] tirgu (turpmāk – “pārtraukšanas rīkojums”).

2. Pēc tam, kad attiecīgai dalībvalstij dota iespēja iesniegt savas piezīmes, Komisija var pieņemt lēmumu, kas prasa dalībvalstij pagaidām atgūt jebkādu nelikumīgu atbalstu, līdz Komisija pieņem lēmumu par attiecīgā atbalsta saderību ar [iekšējo] tirgu (turpmāk – “atgūšanas [pārtraukšanas] rīkojums”), ja izpildīti šādi kritēriji:

- saskaņā ar iedibināto praksi nav šaubu par to, ka attiecīgajam pasākumam ir atbalsta iezīmes, un
- ir jārīkojas steidzami, un
- kādam konkurentam ir nodarīts būtisks un nelabojoams kaitējums.

Atgūšanu īsteno saskaņā ar procedūru, kas noteikta 14. panta 2. un 3. punktā. Pēc tam, kad attiecīgais atbalsts ir efektīvi atgūts, Komisija pieņem lēmumu termiņos, kas attiecas uz paziņotu atbalstu.

Komisija var ļaut, lai dalībvalsts atbalsta atmaksājumam pievieno atbalsta izmaksu attiecīgā uzņēmuma glābšanai.

Šā punkta noteikumi attiecas vienīgi uz nelikumīgu atbalstu, kas īstenota pēc šīs regulas stāšanās spēkā.”

- 7 Saskaņā ar šīs pašas regulas 12. pantu “Lēmumā izteikta rīkojuma neizpilde”:

“Ja dalībvalsts nepilda pārtraukšanas vai atgūšanas rīkojumu, Komisija ir tiesīga, vienlaikus veicot izskatīšanu, kas pamatojas uz tai pieejamo informāciju, iesniegt attiecīgo lietu izskatīšanai tieši Eiropas Kopienų Tiesā un lūgt paziņot par to, ka šāda neizpilde ir Līguma pārkāpums.”

- 8 Regulas Nr. 659/1999 13. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Iespējami nelikumīga atbalsta izskatīšana beidzas ar lēmumu saskaņā ar 4. panta 2., 3. vai 4. punktu. Ja tiek pieņemts lēmums sākt formālu izmeklēšanas procedūru, iepriekšējo procedūru izbeidz ar lēmumu saskaņā ar 7. pantu. Ja dalībvalsts nepilda rīkojumu sniegt informāciju, minēto lēmumu pieņem, pamatojoties uz pieejamo informāciju.”

Tiesvedības priekšvēsture

- 9 Ar 2014. gada Likumu Nr. XCIV par veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem Ungārijas Parlaments ieviesa jaunu nodokli, ko saskaņā ar progresīvo likmi iekasē no to uzņēmumu gada apgrozījuma, kuros vismaz 50 % no apgrozījuma veido tabakas izstrādājumu ražošana vai tirdzniecība. Ar 2014. gada grozījumiem 2008. gada Likumā Nr. XLVI par pārtikas ķēdi un tās oficiālo uzraudzību tas pakāpeniski ieviesa arī pārtikas ķēdes inspekciju nodevu, kas tika iekasēta no to veikalu apgrozījuma, kuros tika pārdotas ikdienas patēriņa preces.
- 10 Attiecīgi ar 2015. gada 17. marta un 13. aprīļa vēstulēm Komisija informēja Ungārijas iestādes, ka, pēc tās domām, progresīvā likme pārtikas ķēdes inspekciju nodevām, no vienas puses, un veselības iemaksām, kā arī veselības iemaksu samazināšana ieguldījumu gadījumā, no otras puses, ir radījusi atšķirīgu attieksmi pret salīdzināmā situācijā esošiem uzņēmumiem un tāpēc var uzskatīt, ka tas ir ar iekšējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts. Katrā no šīm vēstulēm Komisija atsaucās uz iespēju nosūtīt Ungārijai pārtraukšanas rīkojumu, pamatojoties uz Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu, un aicināja to iesniegt apsvērumus par šāda rīkojuma iespējamo piemērošanu. Ar 2015. gada 16. aprīļa un 12. maija vēstulēm Ungārijas iestādes atbildēja, ka, pēc to domām, attiecīgie pasākumi nav uzskatāmi par valsts atbalstu.
- 11 Ar apstrīdētajiem lēmumiem Komisija abās lietās sāka, pirmkārt, formālu izmeklēšanas procedūru saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu un, otrkārt, uzdeva Ungārijai pārtraukt attiecīgo nodokļu pasākumu īstenošanu saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu.
- 12 Komisija 2016. gada 4. jūlijā pieņēma divus lēmumus, ar kuriem tika izbeigtas formālās izmeklēšanas procedūras, pēc kurām tā atzina, ka apstrīdētie pasākumi ir nelikumīgi un nav saderīgi ar iekšējo tirgu.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 13 Ar prasības pieteikumiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegti 2015. gada 25. septembrī, Ungārija cēla prasību par katru apstrīdēto lēmumu, ciktāl ar tiem tika noteikts pārtraukt progresīvās nodokļu likmes piemērošanu attiecīgi veselības iemaksām un pārtikas ķēdes inspekciju nodevām, kā arī pārtraukt veselības iemaksu samazināšanu ieguldījumu gadījumā.
- 14 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa šīs prasības noraidīja.

Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

- 15 Ar apelācijas sūdzību Ungārija lūdza Tiesu atcelt pārsūdzēto spriedumu, apmierināt pirmajā instancē izvirzītos prasījumus un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 16 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2018. gada 15. oktobra lēmumu Polijas Republikai tika atļauts iestāties lietā Ungārijas prasījumu atbalstam.
- 17 Komisija prasa noraidīt apelācijas sūdzību, piespriest Ungārijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un Polijas Republikai – piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saistībā ar iestāšanos lietā.

Par apelācijas sūdzību

Par apelācijas sūdzības pieņemamību

- 18 Komisija pret Ungārijas valdību izvirza nepieņemamības pamatu, pamatojoties uz to, ka pēdējā minētā nav skaidri un nepārprotami norādījusi pamatus, uz kuriem tā balstās, nav precizējusi visus pārsūdzētā sprieduma punktus, kurus tā apstrīd, lielā mērā aprobežojas ar pirmajā instancē jau izvirzīto un Vispārējās tiesas noraidīto pamatu un argumentu atkārtošānu, it īpaši kritizē drīzāk Komisijas apstrīdēto lēmumu pamatojumu, nevis pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un patiesībā vēlas panākt Vispārējās tiesas noraidītā prasības pieteikuma atkārtotu izskatīšanu. Tāpat apelācijas sūdzība neatbilstot LESD 256. panta, Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmās daļas un Tiesas Reglamenta 169. panta 2. punkta apvienotajām prasībām.
- 19 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Komisija saviem apgalvojumiem nav pievienojusi paskaidrojumus, kas nepieciešami, lai novērtētu to pamatotību. Turklāt pretēji Komisijas apgalvotajam Ungārija apelācijas sūdzībā it īpaši ir izvirzījusi pamatus par Vispārējās tiesas pieļautajām tiesību kļūdām, kas attiecas, no vienas puses, uz rīcības brīvību, kas Komisijai ir pieejama, pieņemot rīkojumus par pārtraukšanu, un, no otras puses, uz šīs iestādes pienākumu pamatot minētos rīkojumus.
- 20 Tādējādi Komisijas izvirzītais pamats par apelācijas sūdzības nepieņemamību ir jānoraida.

Par personas, kas iestājusies lietā, izvirzīto pamatu pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

- 21 Komisija apgalvo, ka Polijas Republikas otrais pamats, kas ir saistīts ar Ungārijas apelācijas sūdzības otro pamatu, bet kurā tiek kritizētas citas pārsūdzētā sprieduma daļas, tāpat kā tās trešais pamats, kas nav saistīts ne ar vienu apelācijas sūdzības pamatu, groza strīda priekšmetu un tāpēc abi nav pieņemami.

Tiesas vērtējums

- 22 Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 40. panta 4. punktu argumenti, kas ietverti pieteikumā par iestāšanos lietā, drīkst tikai atbalstīt vienas puses prasījumu. Reglamenta 132. pantā, kas ir piemērojams apelācijas tiesvedībā Tiesā saskaņā ar tā paša Reglamenta 190. pantu, ir paredzēts, ka iestāšanās rakstā norāda personas, kas iestājusies lietā, izvirzītos pamatus un argumentus.
- 23 Šie noteikumi tādējādi neliedz personai, kura iestājusies lietā, izvirzīt argumentus, kas atšķiras no tās puses argumentiem, kuru tā atbalsta, ar nosacījumu, ka tā cenšas atbalstīt tikai šīs puses prasījumus vai iebilst pret otras puses prasījumiem (spriedumi, 1961. gada 23. februāris, *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/HauteAutorité*, 30/59, EU:C:1961:2, 37. un 38. lpp., kā arī 1998. gada 19. novembris, Apvienotā Karaliste/Padome, C-150/94, EU:C:1998:547, 36. punkts).
- 24 Līdz ar to Polijas Republikas izvirzītie pamati Ungārijas prasījumu atbalstam nevar tikt atzīti par nepieņemamiem, jo tie papildina otro apelācijas pamatu, vienlaikus apstrīdot citas pārsūdzētā sprieduma daļas, un ietver argumentus, kas nav norādīti apelācijas sūdzībā.
- 25 Līdz ar to iebilde par daļēju nepieņemamību, ko Komisija ir izvirzījusi pret Polijas Republikas iestāšanos lietā, ir jānoraida.

Par lietas būtību

- 26 Apelācijas sūdzības pamatošanai Ungārija izvirza trīs pamatus, kuri ir balstīti uz to, ka, pirmkārt, Vispārējā tiesa esot kļūdaini interpretējusi pārtraukšanas rīkojumu izdošanas nosacījumus saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu, otrkārt, Vispārējā tiesa esot sagrozījusi noteiktus Ungārijas argumentus un, treškārt, Vispārējā tiesa neesot izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, kā arī kļūdaini piemērojusi LESD 296. pantu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta 1. punktu.

Par apelācijas sūdzības pirmā pamata ceturto daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 27 Pēc Ungārijas valdības domām, Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā faktu, ka rīkojumam par pārtraukšanu ir jāatbilst LESD un Savienības tiesību vispārējiem principiem. Nav strīda par to, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 86. punktā ir norādījusi, ka “Savienības tiesas kontrole attiecas ne tikai uz Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, bet var attiekties tostarp uz pārtraukšanas rīkojuma atbilstību LESD un vispārējiem tiesību principiem”. Tomēr šī sprieduma 70. un 71. punktā Vispārējā tiesa pārtraukšanas rīkojuma izdošanas nosacījumus ierobežoja ar diviem nosacījumiem, kas paredzēti Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā. Tāpat šī sprieduma 87. punktā tā aprobežojās tikai ar šī panta pārbaudi. Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tādu pašu tiesību kļūdu arī pārsūdzētā sprieduma 95. un 134. punktā, uzskatot, ka, izdodot rīkojumu par pasākuma pārtraukšanu saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu, Komisijai nav jāpārlicinās, ka rīkojums ir nepieciešams un samērīgs.
- 28 Turpretī Komisija uzskata, ka nav neatbilstības starp pārsūdzētā sprieduma 71. un 95. punktu, no vienas puses, un šī sprieduma 86. un 98. punktu, no otras puses. 86. un 98. punkts ir jāinterpretē, ņemot vērā šī sprieduma 130. un 134. punktu, saskaņā ar kuriem pārtraukšanas rīkojuma izdošanas lietderīgumu pietiekami pamato pierādīta LESD 108. panta 3. punkta pārkāpuma esamība un tāpēc tālāka pamatošana nav nepieciešama. LESD 108. panta 3. punktā noteikto aizliegumu piemēro, pirms Komisija pieņem lēmumu sākt formālu izmeklēšanas procedūru. Tiklīdz dalībvalsts īsteno atbalsta pasākumu, par to nepaziņojot Komisijai, tiks pārkāpts LESD 108. panta 3. punkts. Attiecīgā valsts pasākuma kvalificēšana par nelikumīgu valsts atbalstu ir būtisks nosacījums, kas paredzēts Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā. Tāpēc Komisija neuzskata par konsekventu to, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 135.–137. punktā ir atzinusi, ka lēmumā par pārtraukšanas rīkojumu Komisijai bija jānorāda iemesli, kādēļ tā uzskatīja par maz ticamu, ka dalībvalsts ievēro šo aizliegumu.
- 29 Ņemot vērā iepriekš minēto pretrunu, Komisija lūdz Vispārējo tiesu aizstāt pārsūdzētā sprieduma 135.–137. punktā izklāstītos iemeslus tā, lai tos saskaņotu ar šī sprieduma 70., 71., 130. un 134. punktā izklāstītajiem iemesliem.

– Tiesas vērtējums

- 30 LESD 108. panta 3. punktā dalībvalstīm ir uzlikts pienākums informēt Komisiju par visiem plāniem piešķirt vai mainīt atbalstu. LESD 109. pants pilnvaro Eiropas Savienības Padomi tostarp paredzēt nosacījumus LESD 108. panta 3. punkta piemērošanai. Pamatojoties uz minēto, Padome pieņēma Regulu Nr. 659/1999.
- 31 Ja attiecīgā dalībvalsts neaptur konkrētā pasākuma īstenošanu, lai izpildītu pienākumu saskaņā ar LESD 108. panta 3. punkta pēdējo teikumu un Regulas Nr. 659/1999 3. pantu neīstenojot jaunu valsts atbalstu vai mainīt pastāvošo atbalstu, pirms Komisija vai – vajadzības gadījumā – Padome nav devusi atļauju, Komisijai ir tiesības saskaņā ar minētās regulas 11. panta 1. punktu pēc tam, kad tā ir devusi

dalībvalstij iespēju iesniegt apsvērumus, pieņemt lēmumu, kas prasa dalībvalstij pārtraukt jebkādu nelikumīgu atbalstu līdz galīgā lēmuma par atbalsta saderību pieņemšanai (spriedums, 2001. gada 9. oktobris, Itālija/Komisija, C-400/99, EU:C:2001:528, 46. punkts).

- 32 Regulas Nr. 659/1999 4. panta 4. punktā ir paredzēts – ja Komisija pēc iepriekšējas izskatīšanas konstatē, ka ir neskaidrības par to, vai paziņotais pasākums ir saderīgs ar kopējo tirgu, tā nolemj sākt formālās izmeklēšanas procedūru. Ja Komisijai kļūst zināms par nepaziņotu pasākumu, ko tā uzskata par jaunu atbalstu vai pastāvoša atbalsta grozīšanu, tā var arī pieprasīt informāciju no attiecīgās dalībvalsts saskaņā ar minētās regulas 10. panta 2. punktu un vajadzības gadījumā nolemt sākt formālās izmeklēšanas procedūru saskaņā ar šīs regulas 13. panta 1. punkta otro teikumu.
- 33 Katrā ziņā formālās izmeklēšanas procedūras sākšana attiecībā uz pasākumu, ko Komisija uzskata par jaunu atbalstu, attiecīgajai dalībvalstij liek apturēt tā īstenošanu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1992. gada 30. jūnijs, Spānija/Komisija, C-312/90, EU:C:1992:282, 17. punkts; 2001. gada 9. oktobris, Itālija/Komisija, C-400/99, EU:C:2001:528, 59. punkts; 2005. gada 10. maijs, Itālija/Komisija, C-400/99, EU:C:2005:275, 39. punkts, kā arī 2011. gada 9. jūnijs, *Diputación Foral de Vizcaya u.c./Komisija*, no C-465/09 P līdz C-470/09 P, nav publicēts, EU:C:2011:372, 92. punkts).
- 34 Tomēr formālās izmeklēšanas procedūras sākšana attiecībā uz nepaziņotu pasākumu attiecīgajai dalībvalstij nerada tādas pašas sekas kā pārtraukšanas rīkojuma izdošana saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu. Nav strīda par to, ka abos gadījumos attiecīgajai dalībvalstij ir pienākums apturēt konkrētā pasākuma īstenošanu. Tomēr tikai pārtraukšanas rīkojuma neizpilde ļauj Komisijai saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 12. pantu tieši celt prasību Tiesā par valsts pienākumu neizpildes konstatēšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2001. gada 9. oktobris, Itālija/Komisija, C-400/99, EU:C:2001:528, 60. punkts).
- 35 Tiesa ir nospriedusi, ka pārtraukšanas rīkojumu var izdot vienlaikus ar lēmumu par formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu vai pēc tam (spriedums, 2001. gada 9. oktobris, Itālija/Komisija, C-400/99, EU:C:2001:528, 47. punkts). Lēmumu par pārtraukšanas rīkojuma izdošanu var pieņemt pēc formālās izmeklēšanas procedūras sākšanas, jo īpaši, ja attiecīgā dalībvalsts nav apturējusi konkrētā pasākuma īstenošanu pēc šīs izmeklēšanas procedūras sākšanas.
- 36 Abās lietās, kurās tika pieņemts pārsūdzētais spriedums, Ungārija cēla prasību Vispārējā tiesā par pārtraukšanas rīkojumiem, kas tika izdoti vienā un tajā pašā laikā un ar vienu un to pašu lēmumu, ar kuru tika sākta formālās izmeklēšanas procedūra attiecībā uz diviem kritizētajiem nodokļu pasākumiem.
- 37 Prasības pieteikuma, kas iesniegts Vispārējā tiesā, pirmajā pamatā Ungārija tostarp apgalvo, ka, lai izdotu pārtraukšanas rīkojumu, ir jāizpilda ne tikai divi nosacījumi, kas paredzēti Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā, proti, Komisijai provizoriski ir jākvalificē attiecīgais valsts pasākums kā nelikumīgs valsts atbalsts un jāapspriežas ar attiecīgo dalībvalsti par ierosināto izpildrakstu, bet šim rīkojumam ir jāatbilst arī samērīguma principam. Ņemot vērā vienlaikus uzsāktās formālās izmeklēšanas procedūras apturošo iedarbību, pārtraukšanas rīkojums būtu bijis pamatots tikai tad, kā uzskata šī dalībvalsts, ja Komisija varētu pamatoti uzskatīt, ka Ungārija neizpildīs šos pienākumus, taču nav pamata to darīt.
- 38 Ar pirmā apelācijas pamata ceturto daļu Ungārija apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētajā spriedumā atbildot uz iepriekšējā punktā atgādināto argumentu. Pārsūdzētajā sprieduma 70., 71., 95. un 134. punktā Vispārējā tiesa atkārtoti esot pieļāvusi kļūdu, nospriežot, ka pārtraukšanas rīkojuma izdošana ir pakļauta tikai diviem nosacījumiem, kas paredzēti Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā, un neņemot vērā Komisijas pienākumu pārbaudīt, vai pārtraukšanas rīkojums ir samērīgs.

- 39 Vispirms ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “pēc tam, kad attiecīgajai dalībvalstij dota iespēja iesniegt savas piezīmes, Komisija var pieņemt lēmumu, kas prasa dalībvalstij pārtraukt jebkādu nelikumīgu atbalstu, līdz Komisija pieņem lēmumu par attiecīgā atbalsta saderību ar [iekšējo] tirgu (turpmāk – “pārtraukšanas rīkojums”)”.
- 40 No šīs normas formulējuma izriet, ka Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu par pārtraukšanas rīkojuma izdošanu, bet tai nav pienākuma to darīt (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2001. gada 9. oktobris, Itālija/Komisija, C-400/99, EU:C:2001:528, 46. punkts). Līdz ar to, neatrodoties saistītās jurisdikcijas situācijā, tai ir rīcības brīvība lemt par šāda pasākuma pieņemšanu. Tomēr, tiklīdz Komisijai ir rīcības brīvība, tai tā ir jāizmanto saskaņā ar vispārējiem Savienības tiesību principiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, *Schindler Holding* u.c./Komisija, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 59. punkts).
- 41 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru samērīguma princips, kas ir viens no vispārīgajiem Savienības tiesību principiem, nozīmē, ka Savienības iestāžu tiesību akti nedrīkst pārsniegt to, kas ir atbilstošs un nepieciešams, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā noteiktos tiesiski pamatotos mērķus, ar to saprotot, ka tad, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtināošais un tā radītie traucējumi nedrīkst būt nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem (spriedumi, 1984. gada 17. maijs, *Denkavit Nederland*, 15/83, EU:C:1984:183, 25. punkts, un 2019. gada 30. aprīlis, Itālija/Padome (Vidusjūras zobenzivju zvejas kvota), C-611/17, EU:C:2019:332, 55. punkts). Šis princips ir atgādināts LES 5. panta 4. punktā, kā arī LES un LESD pievienotā Protokola (Nr. 2) par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu 1. pantā.
- 42 No iepriekš minētā izriet, ka pārtraukšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu, nedrīkst būt pretrunā samērīguma principam, tas ir, tas nedrīkst pārsniegt to, kas ir piemērots un nepieciešams šīs normas mērķa sasniegšanai. Kā tas ir atgādināts šī sprieduma 33. punktā, Komisijai piešķirtās pilnvaras adresēt šādus rīkojumus dalībvalstīm ir paredzētas, lai nodrošinātu atbalsta projektu īstenošanas aizlieguma ievērošanu līdz galīgajam lēmumam par šo atbalstu saderību. Šīs pilnvaras papildina Komisijas pilnvaras īsākā termiņā tieši vērsties Tiesā, lai konstatētu pienākumu neizpildi, kas saistīta ar dalībvalsts īstenošanu pasākumu, par kuru ir aizdomas, ka tas ir prettiesisks valsts atbalsts.
- 43 Ņemot vērā šo mērķi, pārtraukšanas rīkojuma pieņemšana ir pamatota, ja pēc formālās izmeklēšanas procedūras sākšanas attiecīgā dalībvalsts nav apturējusi pārbaudāmā pasākuma īstenošanu, kā tas ir norādīts šī sprieduma 35. punktā. Tomēr vienlaikus ar lēmumu sākt formālo izmeklēšanas procedūru var būt lietderīgi izdot arī pārtraukšanas rīkojumu, ja pietiekami pierādījumi ļauj Komisijai pieņemt, ka attiecīgā dalībvalsts neplāno apturēt konkrētā pasākuma izpildi, kā to prasa formālās izmeklēšanas procedūras sākšana, un paredzēt, ka tāpēc Tiesā būs jāceļ prasība par valsts pienākumu neizpildes konstatēšanu.
- 44 Atbildot uz šī sprieduma 37. punktā atgādināto pirmo pamatu prasības pieteikumā par lietas ierosināšanu, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 70. un 71. punktā ir izklāstījusi pārtraukšanas rīkojuma tiesiskuma nosacījumus:

“70 Nosacījumi, kas Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā ir noteikti šāda rīkojuma pieņemšanai, ietver tikai vienu materiāltiesisku nosacījumu, proti, ka Komisijai šajā procedūras posmā ir jā kvalificē attiecīgais valsts pasākums par nelikumīgu valsts atbalstu, un vienu procesuālu nosacījumu, proti, ka attiecīgajai dalībvalstij ir jābūt dotai iespējai paust savus apsvērumus.

71 Nav jābūt izpildītam nevienam citam nosacījumam, lai Komisija būtu tiesīga izdot rīkojumu saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu, un jāuzsver, ka šī situācija ir radusies likumdevēja gribas, nevis – kā apgalvo Ungārija – tā aizmāršības rezultātā. Proti, šā panta formulējums, kas atspoguļo no šā sprieduma 30. punktā minētās pastāvīgās judikatūras izrietošo tiesību stāvokli, netika mainīts Regulas Nr. 659/1999 grozījumos un burtiski tika pārņemts jaunajā Regulā 2015/1589.”

- 45 Nav strīda par to, ka šie punkti paši par sevi var tikt interpretēti tādējādi, ka Komisijai, izdodot pārtraukšanas rīkojumu, tiek prasīts ievērot tikai nosacījumus, kas ir skaidri paredzēti Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā, un tādējādi Komisija ir atbrīvota no pienākuma izvērtēt pārtraukšanas rīkojuma nepieciešamību.
- 46 Tomēr šie punkti ir jāaplūko, ņemot vērā Vispārējās tiesas argumentāciju kopumā. Pārsūdzētā sprieduma 86. punktā Vispārējā tiesa atgādināja, ka “Savienības tiesas kontrole attiecas ne tikai uz Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, bet var attiekties tostarp uz pārtraukšanas rīkojuma atbilstību LESD un vispārējiem tiesību principiem”. Turklāt šī sprieduma 94. un turpmākajos punktos Vispārējā tiesa pārbaudīja, vai Komisija, izdodot apstrīdētos pārtraukšanas rīkojumus, ir ievērojusi samērīguma principu. Pārsūdzētā sprieduma 98. un 99. punktā Vispārējā tiesa it īpaši pārbaudīja, vai šie rīkojumi ir atbilstoši un nepieciešami LESD 107. un 108. pantā noteikto leģitīmo mērķu sasniegšanai, tostarp traucējumu, kas nodarīti ar šiem rīkojumiem, samērīgo raksturu salīdzinājumā ar šo normu mērķiem. Visbeidzot, pārsūdzētā sprieduma 102. punktā Vispārējā tiesa secināja, ka Komisija, izdodot apstrīdētos rīkojumus, nav pārkāpusi samērīguma principu.
- 47 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija nav ievērojusi iestāžu pienākumu visās savās darbībās ievērot samērīguma principu. Tādēļ pirmā pamata ceturtdā daļa ir jānoraida.

Par apelācijas sūdzības trešā pamata pirmo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 48 Ar trešo apelācijas sūdzības pamatu Ungārijas valdība pārmet Vispārējai tiesai, ka tā esot pieļāvusi tiesību kļūdu, novērtējot prasības attiecībā uz pārtraukšanas rīkojumu pamatojumu.
- 49 Ar šī pamata pirmo daļu Ungārijas valdība būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu faktu juridiskajā kvalifikācijā, nospriežot, ka pārtraukšanas rīkojums ir pietiekami pamatots.
- 50 Nav strīda par to, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 135. punktā ir pareizi norādījusi, ka gadījumos, kad pārtraukšanas rīkojums ir iekļauts lēmumā par formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu, rīkojuma pamatojumam ir jāļauj saprast, kāpēc attiecīgā dalībvalsts nepilda pienākumu apturēt izvērtējamo pasākumu īstenošanu. Turpretim Vispārējā tiesa esot kļūdaini uzskatījusi, ka apstrīdētajos lēmumos sniegtās norādes ir ļāvušas saprast, ka, pēc Komisijas domām, Ungārijas nolūks ir bijis apturēt attiecīgos pasākumus izmeklēšanas procedūras laikā.
- 51 Pirmkārt, šajos lēmumos ietverto norādi uz to, ka Ungārijas iestādes apstrīdēja valsts atbalsta pagaidu kvalifikāciju, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 136. punktā esot kļūdaini interpretējusi kā norādi uz šādu nodomu. Ja tas tā būtu, dalībvalsts nevarētu apstrīdēt Komisijas analīzi, neradot aizdomas, ka tā vēlas īstenot valsts pasākumus, lai gan attiecībā uz tiem ir sāкта izmeklēšanas procedūra.
- 52 Otrkārt, pretēji Vispārējās tiesas atzinumam, norādi apstrīdētajos lēmumos uz to, ka valsts iestādes nav reaģējušas uz Komisijas aicinājumu iesniegt apsvērumus par iespējamo pārtraukšanas rīkojumu izdošanu, nevar uzskatīt par daļu no pamatojuma. Tā būtu ļaunprātīga klusēšanas interpretācija, un pat Komisija klusēšanu nebija interpretējusi šādā veidā.
- 53 Treškārt, pārsūdzētā sprieduma 137. punktā Vispārējā tiesa esot kļūdaini atzinusi Ungārijas iestāžu nostāju citā izmeklēšanas procedūrā par apstrīdēto lēmumu pamatojuma daļu, kaut arī šī nostāja šajos lēmumos nav minēta un nekas neliecināja, ka Komisija to būtu ņēmusi vērā. Vispārējā tiesa esot kļūdaini uzskatījusi, ka šis fakts ir daļa no pamatojuma.
- 54 Ceturtkārt, vēl jo mazāk Vispārējā tiesa var šādi interpretēt apstrīdētos lēmumus, jo tie nekādā veidā nenorāda uz risku, ka valsts iestādes izmeklēšanas procedūras laikā īstēnos pārbaudāmos pasākumus.

- 55 Piektkārt, Vispārējās tiesas veikto apstrīdēto lēmumu pamatojuma novērtējumu turklāt ir apšaubījusi pati Komisija, kura visā tiesvedības laikā un it īpaši tiesas sēdē ir konsekventi apgalvojusi, ka tai bija jāievēro tikai materiālie un procesuālie nosacījumi, kas noteikti Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā.
- 56 Komisija uzskata, ka, ņemot vērā apstākļus, kādos tika izdoti pārtraukšanas rīkojumi, Vispārējā tiesa esot pamatoti konstatējusi, ka Ungārijas iestādes varēja saprast, kāpēc Komisija tos ir izdevusi.

– *Tiesas vērtējums*

- 57 Saskaņā ar iedibināto judikatūru LESD 296. pantā prasītais pamatojums Savienības iestāžu aktiem ir jāpielāgo attiecīgā tiesību akta raksturam un tajā skaidri un nepārprotami ir jānorāda tās iestādes argumentācija, kas ir izdevusi tiesību aktu, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu un lai kompetentā tiesa varētu veikt attiecīgu kontroli. Pamatojuma norādišanas prasība ir izvērtējama, ņemot vērā visus attiecīgās lietas apstākļus, it īpaši attiecīgā akta saturu, izvirzīto pamatu būtību un interesi saņemt paskaidrojumus, kas var būt akta adresātiem vai citām personām, kuras tas skar tieši un individuāli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta prasībām, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu (spriedums, 2016. gada 10. marts, *HeidelbergCement*/Komisija, C-247/14 P, EU:C:2016:149, 16. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 58 Kā norādīts šī sprieduma 40. punktā, pārtraukšanas rīkojuma izdošana ir tikai Komisijas tiesības, pat ja ir izpildīti abi nosacījumi, kas paredzēti Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktā. Tāpēc ir jābūt īpašiem iemesliem, kuru dēļ iestādei ir jāpieņem šāds lēmums. Kā tas ir atgādināts iepriekšējā punktā, jebkura lēmuma iemesli ir jāpaziņo tā adresātam saskaņā ar pienākumu pamatot iestāžu aktus, lai adresāts, zinot faktus, varētu novērtēt to pamatotību un vajadzības gadījumā izmantot tiesības celt prasību. Tāpat iemesli ir jāpaziņo arī tāpēc, lai Savienības tiesnesis – tāpat kā katra akta gadījumā – varētu pārbaudīt pārtraukšanas rīkojuma likumību, ievērojot samērīguma principu, un pārliecināties, ka Komisija nav nepamatoti izmantojusi savas pilnvaras saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu.
- 59 Tāpat kā šajā gadījumā, kad pārtraukšanas rīkojums ir izdots vienlaikus ar lēmumu sākt formālās izmeklēšanas procedūru, iemesli, kuru dēļ Komisija to ir izdevusi, neizbēgami ir saistīti pieņemumu, ka attiecīgā dalībvalsts, neraugoties uz izmeklēšanas procedūras sākšanu, neapturēs konkrētā pasākuma īstenošanu. Kā tas ir norādīts šī sprieduma 34. punktā, pārtraukšanas rīkojuma vienīgās papildu sekas salīdzinājumā ar formālās izmeklēšanas procedūras sākšanas sekām ir tādas, ka Komisija var tieši celt prasību Tiesā par pienākumu neizpildīti saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 12. pantu, ja attiecīgā dalībvalsts nepilda pienākumu apturēt izvērtējamo pasākumu. No minētā izriet – ja tādā gadījumā, kad apturēšanas rīkojums ir izdots vienlaikus ar lēmumu sākt formālo izmeklēšanas procedūru, Komisijai nebūtu jānorāda iemesli, kādēļ tā uzskata, ka dalībvalsts nav izpildījusi pārtraukšanas pienākumu, un tāpēc plāno nekavējoties celt prasību Tiesā, Komisija būtu atbrīvota no šī pārtraukšanas rīkojuma pamatošanas, neievērojot pienākumu norādīt pamatojumu.
- 60 Tāpēc Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 135. punktā pamatoti atgādināja, ka “tādā situācijā kā šajā lietā aplūkotā, kurā pārtraukšanas rīkojums ir ietverts lēmumā sākt formālu izmeklēšanas procedūru, ievērojot plašo rīcības brīvību, kas Komisijai ir saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu, kā arī konkrētās tiesiskās sekas, ko rada pārtraukšanas rīkojums saskaņā ar šīs regulas 12. pantu, ir jāuzskata, ka lēmumam par šāda rīkojuma izdošanu ir jāļauj saprast, kāpēc, Komisijas ieskatā, attiecīgā dalībvalsts nebūtu pildījusi no LESD 108. panta 3. punkta izrietošo pienākumu un apturējusi pēc formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanas izvērtēto pasākumu īstenošanu”.

- 61 Ar trešo pamatu savā prasības pieteikumā Vispārējai tiesai Ungārija apgalvoja, ka apstrīdēto pārtraukšanas rīkojumu pamatojums ir nepilnīgs, jo Komisija nebija izklāstījusi to izdošanas iemeslus.
- 62 Vispārējā tiesa noraidīja šo pamatu trīs iemeslu dēļ.
- 63 Pirmkārt, tā pārsūdzētā sprieduma 136. punktā norādīja, ka no apstrīdētajiem lēmumiem izriet, ka, atbildot uz Komisijas 2015. gada 17. marta un 13. aprīļa informatīvajām vēstulēm, Ungārijas iestādes ir paziņojušas, ka attiecīgie valsts pasākumi nav uzskatāmi par valsts atbalstu. Tomēr, kā secinājumu 93. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, dalībvalstij ir pilnīgas tiesības sevi aizstāvēt, apgalvojot, ka attiecīgais pasākums nav uzskatāms par valsts atbalstu. Tāpēc no tā nevar secināt, ka pastāv paaugstināts risks, ka dalībvalsts neievēros LESD 108. panta 3. punkta tiesiskās sekas, it īpaši, ja, kā šajā gadījumā, tiesību jautājums ir pretrunīgs.
- 64 Otrkārt, tajā pašā pārsūdzētā sprieduma 136. punktā Vispārējā tiesa apstiprināja norādi apstrīdētajos lēmumos uz to, ka Ungārijas iestādes nav atbildējušas uz Komisijas lūgumu iesniegt apsvērumus par pārtraukšanas rīkojumiem, kurus tā plānoja izdot. Kā uzskata Vispārējās tiesa, šī informācija, ņemot vērā apstākļus, ļāva secināt, ka pastāv risks, ka attiecīgie valsts pasākumi tiks īstenoti, neraugoties uz formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu.
- 65 Taču, lai gan Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punkts paredz, ka pirms pārtraukšanas rīkojuma izdošanas Komisijai ir jāļauj attiecīgajai dalībvalstij iesniegt apsvērumus par konkrēto pasākumu, tomēr, kā to secinājumu 94. punktā pamatoti ir norādījusi ģenerāladvokāte, tas nekādā gadījumā neuzliek pienākumu šai dalībvalstij iesniegt apsvērumus. Līdz ar to tas, ka Ungārija nekomentēja iespējamo pārtraukšanas rīkojuma izdošanu, nebija pietiekami, lai pamatotu Komisijas bailes, ka šī dalībvalsts īstenos apstrīdētos pasākumus.
- 66 Treškārt un visbeidzot, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 137. punktā ir norādījusi, ka dažus mēnešus pirms apstrīdēto rīkojumu izdošanas, lai gan Komisija bija sākusi formālās izmeklēšanas procedūru par Ungārijas nodokļu pasākumiem, kuru pamatā ir tāda pati shēma kā šajā lietā aplūkotojamajiem valsts pasākumiem, Ungārijas iestādes šos pasākumus nebija apturējušas. Tomēr, kā secinājumu 99. punktā ir atzīmējusi ģenerāladvokāte, šis apstāklis neietilpst apstrīdēto rīkojumu izdošanas kontekstā – pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 137. punktā. Turklāt, ja Ungārijas līdzšinējā rīcība Komisijai bija kā izšķiroša norāde, tai to vajadzēja minēt apstrīdētajos lēmumos, un tas nav izdarīts.
- 67 Ņemot vērā iepriekš minēto, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 138. punktā esot kļūdaini uzskatījusi, ka “Ungārijas iestādes varēja saprast, kāpēc Komisija strīdīgajos lēmumos nolēma faktiski izmantot pārtraukšanas rīkojumus”. Līdz ar to apelācijas sūdzības trešais pamats ir jāapmierina.

Par trešo pamatu pieteikumā par Polijas Republikas iestāšanos lietā

– Lietas dalībnieku argumenti

- 68 Ar trešo pamatu pieteikumā par iestāšanos lietā Polijas Republika apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pārkāpusi LESD 264. panta 1. punktu, apstrīdētajos lēmumos iekļautajam vērtējumam pievienojot savu vērtējumu, lai noraidītu Ungārijas argumentus. Tādēļ Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 135. un 136. punktā, lai secinātu, ka lēmumu par pārtraukšanas rīkojumiem pieņemšana bija pamatota, uzskatīja, ka Komisija ir ņēmusi vērā risku, ka Ungārija turpinās īstenot attiecīgos valsts pasākumus, neraugoties uz formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu. Šis vērtējums izrietot no pašas Vispārējās tiesas argumentācijas, kurai nav atrodams nekāds pamatojums apstrīdēto lēmumu pamatos. Tomēr Vispārējā tiesa nekādā gadījumā nevar aizstāt akta autora argumentāciju ar savējo.

- 69 Komisija atzīst, ka apstrīdētajos lēmumos nav norādīts iemesls, kāpēc tā uzskatīja, ka Ungārija neplāno apturēt attiecīgā atbalsta piešķiršanu. Tomēr Komisija uzskata, ka ir pietiekami pamatojusi šos lēmumus, norādot, ka atbalsta pasākumi stājās spēkā pirms to paziņošanas.

– *Tiesas vērtējums*

- 70 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, veicot LESD 263. pantā paredzēto likumības pārbaudi, Tiesa un Vispārējā tiesa var izskatīt prasības, kas ir celtas saistībā ar kompetences neesamību, būtisku procedūras noteikumu pārkāpumu, Līguma vai citu ar tā piemērošanu saistītu tiesību noteikumu pārkāpumu vai pilnvaru nepareizu izmantošanu. LESD 264. pantā ir paredzēts, ka gadījumā, ja prasība ir pamatota, apstrīdētais tiesību akts tiek atzīts par spēkā neesošu. Tādējādi Tiesa un Vispārējā tiesa nekādā gadījumā nevar aizstāt apstrīdētā akta autora argumentāciju ar savējo (spriedums, 2013. gada 28. februāris, Portugāle/Komisija, C-246/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:118, 85. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 71 Šajā gadījumā, kā tika atgādināts šī sprieduma 63. un 64. punktā, Vispārējā tiesa uzskatīja, ka apstrīdētie pārtraukšanas rīkojumi atbilst prasībai norādīt pamatojumu iestāžu aktiem, pamatojoties uz to, ka no apstrīdētajiem lēmumiem izrietēja, no vienas puses, ka Ungārijas iestādes ir apgalvojušas, ka attiecīgie valsts pasākumi nav uzskatāmi par valsts atbalstu, un, otrkārt, ka iestādes pašas nav atbildējušas uz Komisijas aicinājumu iesniegt apsvērumus par ierosinātajiem pārtraukšanas rīkojumiem. Vispārējā tiesa uzskatīja, ka šie iemesli ir ļāvuši saprast, ka, pēc Komisijas domām, pastāv risks, ka apstrīdētie pasākumi tiks īstenoti. Turklāt Vispārējā tiesa arī norādīja – kā konteksta elements, kaut arī tas nav minēts apstrīdētajos lēmumos, ir jāņem vērā fakts, ka Ungārijas iestādes nav apturējušas nodokļu pasākumus saistībā ar iepriekšējo formālo izmeklēšanas procedūru, kas tika sākta pirms vairākiem mēnešiem.
- 72 Neatkarīgi no fakta – kā jau tika konstatēts iepriekš –, ka šie faktori nevar būt pietiekams apstrīdēto lēmumu pamatojums, ir jāsecina, ka tie nav iekļauti šajos lēmumos, ko turklāt atzīst arī pati Komisija. Savā iebildumu rakstā, gluži pretēji, Komisija uzskata, ka tai nebija jānorāda iemesli, kādēļ tā uzskatīja par iespējamu, ka Ungārija neievēros lēmumus, ar kuriem tai uzlikts pienākums apturēt attiecīgos pasākumus. Komisija arī uzskata, ka pārsūdzētā sprieduma 135.–137. punktā izklāstītā argumentācija neatbilst šī sprieduma 70., 71., 130. un 134. punktā izklāstītajai argumentācijai. Tāpat Komisija savos apsvērumos par Polijas Republikas iestāšanās rakstu arī atzina, ka apstrīdētajos lēmumos nav sniegts precīzs skaidrojums par iemesliem, kuru dēļ Komisija uzskatīja, ka Ungārija neplāno apturēt attiecīgā atbalsta piešķiršanu. Šāda argumentācija turklāt ir saskaņā ar rīcības brīvības apmēru, kāda Komisijai, kā tā apgalvo, esot saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 11. panta 1. punktu, lai pieņemtu lēmumu par pārtraukšanas rīkojumu, kā tas izriet no tās procesuālajiem rakstiem, kas iesniegti gan Vispārējā tiesā, gan Tiesā.
- 73 No iepriekš minētā izriet, ka Vispārējā tiesa ir papildinājusi Komisijas argumentāciju un tādējādi ir pārsniegusi savas kompetences robežas.
- 74 Tādējādi arī trešais pamats pieteikumā par Polijas Republikas iestāšanos lietā ir jāapmierina.
- 75 No visa iepriekš minētā izriet, ka pārsūdzētais spriedums ir jāatceļ.

Par prasību Vispārējā tiesā

- 76 Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmo daļu, ja Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu, tā var nodot lietu atpakaļ sprieduma taisīšanai Vispārējā tiesā vai pati taisīt galīgo spriedumu attiecīgajā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija.
- 77 Šajā gadījumā Tiesai pašai ir jātaisa galīgais spriedums šajā lietā, jo to ļauj tiesvedības stadija.

- 78 Kā tas ir atgādināts šī sprieduma 69. punktā, pati Komisija ir atzinusi, ka apstrīdētie lēmumi nesniedz paskaidrojumus par to, kāpēc Komisija uzskatīja, ka Ungārija neapturēs attiecīgos pasākumus, lai gan tika sākta formālās izmeklēšanas procedūra. Pārtraukšanas rīkojumi šajā ziņā bija jāpamato, kā tas ir norādīts šī sprieduma 58. punktā un kā ir atzinusi arī Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 135. punktā. Tādējādi apstrīdētajos pārtraukšanas rīkojumos nav norādīts pietiekams pamatojums un ir pārkāpts LESD 296. pants. Rezultātā arī trešais pamats Ungārijas prasības pieteikumā pirmajā instancē ir jāapmierina.
- 79 No iepriekš minētā izriet, ka pārtraukšanas rīkojumi, kas izdoti ar apstrīdētajiem lēmumiem, ir jāatceļ, neesot vajadzībai pārbaudīt citus šī prasības pieteikuma pamatus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 80 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācijas sūdzība ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu.
- 81 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz Reglamenta 184. panta 1. punktu, ir noteikts, ka lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Ungārija ir prasījusi piespriezt Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež segt pašai savus, kā arī atlīdzināt Ungārijas tiesāšanās izdevumus, kas radušies gan tiesvedībā pirmajā instancē, gan apelācijas tiesvedībā.
- 82 Atbilstoši Reglamenta 140. panta 1. punktam, kurš saskaņā ar šī reglamenta 184. panta 1. punktu arī ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.
- 83 Polijas Republika, persona, kas bija iestājusies lietā apelācijas instancē, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) **Atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2018. gada 25. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās Ungārija/Komisija (T-554/15 un T-555/15, EU:T:2018:220).**
- 2) **Atcelt Komisijas Lēmumu C(2015) 4805 *final* (2015. gada 15. jūlijs) par valsts atbalstu SA.41187 (2015/NN) – Ungārija – Veselības iemaksas no tabakas rūpniecības uzņēmumiem un Komisijas Lēmumu C(2015) 4808 *final* (2015. gada 15. jūlijs) par valsts atbalstu SA.40018 (2015/C) (ex 2014/NN) – Ungārijas pārtikas ķēdes inspekciju nodevas 2014. gada grozījumi, ciktāl ar tiem tika noteikts pārtraukt progresīvās nodokļu likmes piemērošanu attiecīgi veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem un pārtikas ķēdes inspekciju nodevām, kādas izriet no 2014. gada Likuma Nr. XCIV par veselības iemaksām no tabakas rūpniecības uzņēmumiem un 2014. gada grozījumiem 2008. gada Likumā Nr. XLVI par pārtikas ķēdi un tās oficiālo uzraudzību.**
- 3) **Eiropas Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina Ungārijas tiesāšanās izdevumus, kas radušies gan tiesvedībā pirmajā instancē, gan apelācijas tiesvedībā.**
- 4) **Polijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

[Paraksti]